

SIKKERHETSDATABLAD

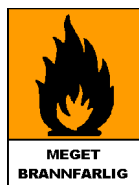
IPA Solution

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

Handelsnavn	Rengøringsvæske
Bruksområder	Rengjøringsvæske for audio/video/PC.
Leverandør	Clas Ohlson AS Postboks 485 Sentrum N- 0105 Oslo Tel: 23 21 40 05 Fax: 23 21 40 80 kundesenter@clasohlson.no www.clasohlson.no
Nødnummer	Giftinformasjonen, telefon: (+47) 22 59 13 00 WEB: http://www.helsedirektoratet.no/giftinfo

2. FAREIDENTIFIKASJON

Faresymboler

Inneholder	2-propanol
Risikosetninger	R-11 Meget brannfarlig. R-36 Irriterer øynene. R-67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.
Sikkerhetssetninger	S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S-7 Emballasjen skal holdes tett lukket. S-16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. S-24/25 Unngå kontakt med huden og øynene. S-26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

CLP

Farepiktogrammer

Signalord	Fare
Faresetninger	Flam. Liq. 2: H225 Meget brannfarlig væske og damp. Eye Irrit. 2: H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. STOT SE 3: H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Sikkerhetssetninger	P210 Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. ☐ Røyking forbudt. P241 Bruk elektrisk materiell /ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert.

P243 Treff tiltak mot statisk elektrisitet.
 P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.
 P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks.
 Skyll/dusj huden med vann.
 P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Ingredienser

Navn	EC-nr.	CAS-nr.	Innhold	Symbol	Klassifisering
2-propanol	200-661-7	67-63-0	50 %	Xi ,F	R-11, R-36, R-67

CLP

Navn	CAS-nr	REACH-nr	Innhold	Symbol	Klassifisering
2-propanol	67-63-0		50 %	GHS07, GHS02, , Fare	Flam. Liq. 2: H225, Eye Irrit. 2: H319, STOT SE 3: H336

Se avsnitt 16 for setninger i fulltekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Generelt	Sørg for ro, varme og frisk luft. Ikke gi noe å spise eller drikke hvis personen er bevisstløs. Ved vedvarende symptomer eller i tvilstilfeller kontakt lege. Vis dette sikkerhetsdatabladet.
Innånding	Frisk luft og hvile. Kontakt lege hvis symptomer oppstår.
Svelging	FREMKALL IKKE BREKNING! Skyll munn med vann. Drikk rikelig med vann. Kontakt lege hvis symptomer oppstår.
Hud	Fjern straks tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjonen vedvarer.
Øyne	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

Brannsløkkingsmidler	Pulver, skum eller CO2, Vannspray, -tåke eller -dis. Ikke bruk vannstråle ved brannslukking da dette vil spre brannen.
Brannbekjempelse	Beholdere i nærheten av brann bør flyttes eller kjøles med vann.
Karakteristiske farer	MEGET BRANNFARLIG! Damper er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder.
Forbrenningsprodukter	Karbonmonoksid (CO), Karbondioksid (CO2),
Vernetiltak ved brann	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

Personbeskyttelse	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8. Eliminer alle tennkilder. Sørg for god ventilasjon. Unngå hud- og øyekontakt. Unngå innånding av damp.
Miljøbeskyttelse	Forhindre utslipp til avløpssystem, vann eller jord.
Opprenskningsmetoder	Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Spyl området med vann. Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent mottaksstasjon. Avfall behandles iht. punkt 13.

7. HÅNTERING OG LAGRING

Forholdsregler ved bruk	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8. Unngå søl, hud- og øyekontakt. Unngå innånding av gass/damp. Eliminer alle antennelseskilder. Sørg for tilstrekkelig jording under arbeid med produktet. Beholdere må holdes tett lukket.
Forholdsregler ved lagring	Oppbevares på kjølig, tørt og ventilert lager og i lukkede beholdere. Lagres adskilt fra antennelseskilder og varme. Beskytt mot lys, også mot direkte sollys. Lagres i beholder av rustfritt stål. Må ikke lagres i beholdere av plast eller aluminium.

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

Navn	CAS nr.	Referanse	Gj.snitt 8t.eksp.	Takverdi	Dato
2-propanol	67-63-0	AN.	100/245 ppm/mg/m ³		

Ingredienskommentar

AN = Norske administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære.
H=Hudopptak, R= Reproduksjonstoksisk, K= Kreftfremkallende,
A= Allergifremkallende, M= Arvestoffskadelig, T= Takverdi

Verneutstyr

Prosessforhold	Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted.
Ventilasjon	Sørg for god ventilasjon. Arbeidsoperasjoner som avgir mye damp bør utføres i avtrekksskap eller med punktavsug.
Åndedrettsvern	Normalt ikke nødvendig. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Gassfilter A (organiske stoffer, brunt).
Håndvern	Bruk vernehansker av: Butylgummi. Neoprengummi. Nitrilgummi. Viton ®. Barriere. Silver Shield hanske. Tychem CPF 3. Gjennombruddstid er ikke kjent, skift hansker ofte.
Øyevern	Bruk godkjente vernebriller.
Verneklær	Bruk hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.
Hygieniske rutiner	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Ta straks av alle klær som er blitt våte eller tilsølt. Vask tilsølte arbeidsklær før de brukes igjen. Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Bruk egnet hudkrem for å motvirke uttørring av huden.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form/konsistens	Væske.		
Farge	Klar.		
Lukt	Ingen.		
Kommentarer til fysiske data	Ionisasjonspotensial 10,10 eV. Kritisk temperatur: 235 °C. Dissosiasjonskonstant: 17,1 pKa		
Løselighetsbeskrivelse	Fullstendig løselig i vann.		
Kokepunkt (°C, intervall)	82	Trykk:	760mmHg
Smelte/frysepunkt (°C, intervall)	- 90		
Tetthet (g/cm³)	0,785	Temperatur (°C):	20
Relativ dampetthet (luft=1)	2,08		

Damptrykk	4,3 kPa	Temperatur (°C):	20
Viskositet (intervall)	2,43 mPas	Temperatur (°C):	20
Flammepunkt (°C)	~ 18	Metode:	ASTM-D93A
Selvantennelsestemp. (°C)	425		
Ekspløsjongrense (%)	2 - 13		
Brytningsindeks	1,3770		

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering.
Forhold som skal unngås	Unngå sterk oppvarming, åpen flamme og tennkilder.
Stoffer som skal unngås	Sterkt oksiderende stoffer. Syrer.
Spaltningsprodukter	Ingen spesifikke farlige nedbrytningsprodukter angitt

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Toksisk dose, LD 50	> 2000 mg/kg (oral-rotte)
Toksisk dose, LD 50 hud	> 2000 mg/kg (hud kanin)
Toksisk kons., LC 50	> 5 ppm/4t (inh-rotte)
Sensibilisering	Ingen kjente allergifremkallende egenskaper.
Genotoksisitet	Ingen kjente arvelige eller mutagene egenskaper.
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen kjente kreftfremkallende egenskaper.
Reproduksjonstoksisitet	Ingen kjente reproduksjonsskadelige egenskaper.
Helsefare generelt	Gjentatt og langvarig eksponering for løsemidler kan gi varig skade på sentralnervesystemet og indre organer som lever og nyrer. 2-propanol kan i kombinasjon med klorerte hydrokarboner forsterke deres skadelige effekt på leveren.
Innånding	Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet. Løsemiddeldampene er skadelige og gir hodepine, kvalme og beruselse.
Svelging	Ingen spesielle helsefarer angitt.
Hudkontakt	Kan forårsake irritasjon.
Øyne	Irriterende.
INGREDIENS:	2-propanol
Toksisk dose, LD 50	4710 mg/kg (oral-rotte)
Toksisk dose, LD 50 hud	12800 mg/kg (hud kanin)
Toksisk kons., LC 50	72,6 mg/l/4t (inh-rotte)
Kreftfremkallende egenskaper	Ikke bestemt kreftfremkallende effekt, IARC gruppe 3.
Toksikologisk informasjon	Forgiftning ved innånding, LC50, 8h: 29 mg/l Meget irriterende, øyne, kanin, mod. Draize: 100 mg/72h Delvis hudgjennomtrengelig, ECETOX (A&H 2008:42.2)

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

LC50, 96 t, Fisk, mg/l	> 100
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	> 100
IC50, 72 t, Alger, mg/l	> 100
Økotoksisitet	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig i henhold til gjeldende regelverk. Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte mindre utslipp kan ha skadelige eller forstyrrende innvirkning på miljøet.
Mobilitet	Løselig i vann. Produktet kan forurense grunnvannet.
Bioakkumulasjonspotensial	Bioakkumulerer ikke.
Persistens og nedbrytbarhet	Kjemikaliet er lett nedbrytbart. Produktet brytes fullstendig ned ved fotokjemisk

Andre skadevirkninger	oksidering. Utslipp kan forårsake oksygenforbruk i vannmiljø. Resultat av PBT- og vPvB vurdering: Ingen tilgjengelige data.
INGREDIENS:	2-propanol
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	4200 (Rasbora heteromorpha)
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	13299 (Daphnia Magna)
Fordelingskoeffisient (log Pow)	2,97
Persistens og nedbrytbarhet	84% deg., 28d, Method: OECD 301D BOD5/COD: 0,3 - 0,6

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

Generelt	Farlig avfall etter Forskrift om farlig avfall.
Behandlingsmetoder	Avfall skal disponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottaksstasjon.
Avfallskode	07 07 04* andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter. Den oppgitte EAL-kode er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode.
Forurenset emballasje	Følg anvisning for destruering av brukt emballasje.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

Transportfareseddel

Varenavn, nasj.	ISOPROPANOL (ISOPROPYLALKOHOL)
Varenavn, internasj.	ISOPROPANOL (ISOPROPYL ALCOHOL)
VEITRANSPORT (ADR):	
UN-nr.	1219
ADR-klasse	3
ADR faresedler	3
Klassifiseringskode	F1
ADR-emballasjegruppe	II
ADR-farenr.	33
JERNBANETRANSPORT (RID):	
RID-klasse	3
RID faresedler	3
RID-emballasjegruppe	II
SJØTRANSPORT (IMDG):	
UN-nr, sjøtransport	1219
IMDG-klasse	3
IMDG-emballasjegruppe	II
EmS-nr.	F-E, S-D
FLYTRANSPORT (IATA-DGR / ICAO-TI):	
UN-nr. flytransport	1993
IATA/ICAO-klasse	3
IATA/ICAO-fareseddel	Flamm.liquid

IATA/ICAO-emballasjegruppe

II

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

Referanselister

EU-forordning 1907/2006/EF, EU-forordning 1272/2008/EF, EU-forordning 453/2010/EF (CLP).
Norsk stoffliste. Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, 2007.
Forskrift om farlig avfall. Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Forklaring til R-setninger i avsnitt 3

R-11 Meget brannfarlig. R-36 Irriterer øynene. R-67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

* Informasjon som er revidert siden forrige versjon av sikkerhetsdatabladet**Utarbeidet av**

Essenticon AS, Leif Weldingsvei 10, N-3208 Sandefjord, Norge. Tlf.: +47 33 42 34 50 -
Fax: +47 33 42 34 59 www.essenticon.com

Utstedelsesdato

25.10.2010

Databladstatus

CLP 00

Signatur

BHH

Forbehold om ansvar

Opplysningene i dette datablad anses korrekte i henhold til dagens kunnskaper og erfaring, men det kan ikke gis noen garanti at informasjonen er fullstendig. Det er derfor i brukerens interesse å forsikre seg om at informasjonen er tilstrekkelig for det tiltenkte bruksområde.